

Tidligere i Tidsskriftet

Var det årelating eller konjakk som virket?

«Er det konjakken eller årelatingen som gjør at flere av mine pasienter overlever krupøs pneumoni?» spurte denne legen i Tidsskriftet nr. 1/1910 (side 3–4). Han var i alle fall sikker på at minst én av disse behandlingsmetodene virket, for kollegene Biørn-Hansen og Fortun mistet langt flere pasienter enn ham.

Om aarelatning og alkohol i behandlingen av krupøs pneumoni.

Av C. A. Sellæg, distriktslæge, Brønnø.

I 1908 indtraf i de 7 første maaneder mange tilfælder av pneumoni i herrederne Vik, Vega, Brønnø og Velfjorden.

Kommunelæge Biørn-Hansen i Vik behandlet 42 individer med 13 dødsfald = 31 pct. Kommunelæge Fortun i Vega behandlet 44 individer med 18 dødsfald = 41 pct.

Jeg havde paa mine lister for herrederne Brønnø og Velfjorden 143 tilfælder av pneumoni med 23 dødsfald. Da der i disse tal er 4, som ikke er behandlet, blir antallet av behandlede 130 med 19 dødsfald = 14,6 pct.

Om denne epidemii skal jeg oplyse, at den begyndte i Brønnø i den del av herredet, som grænser til Vik, samtidig med, at der indtraf flere tilfælder av sygdommen i denne del av Vik herred. Samtidig optraadte ogsaa sygdommen i Velfjord og Vega. Den samtidige optræden av sygdommen i flere naboherreder berettiger til at antage, at den skulde vise sig like godartet eller ondartet paa de forskjellige steder. Den foran anførte statistik viser imidlertid noget andet, og hvorav kommer da denne forskjel? Jeg er ikke i tvil, naar jeg svarer, at de forskjellige resultater maa tilskrives behandlingen.

Som jeg en gang før har fremholdt i «Tidsskriftet», bruker jeg ved behandling av pneumoni alkohol, helst som cognac, baade hos voksne og hos barn, og ikke mindst hos disse siste har jeg set godt resultat av denne behandling.

Hertil kommer, at jeg under pneumoniepidemien i fjor i stor utstrækning anvendte aarelatning; men jeg har her ingen statistik med hensyn til hvor ofte jeg brukte den.

Aarelatning burde vist komme mere i kurs end den for tiden er og i lang tid har været. I min studietid, fra 1868 til 1874 saa jeg den brukt 2 ganger, i pneumoni og i et kirurgisk tilfælde.

Paa forespørsel har doktor Biørn-Hansen meddelt mig, at han i fjor i intet tilfælde av pneumoni anvendte aarelatning eller alkohol. Doktor Fortun uttaler, at han ikke brukte aarelatning og alkohol kun undtagelsesvis.

Nu blir spørsmålet: er det aarelatning eller alkohol, som

«Jeg bruker ved behandling av pneumoni alkohol, helst cognac, baade hos voksne og hos barn,» skriver distriktslege Sellæg i Tidsskriftet nr. 1/1910. Illustrasjonsfoto Creative/SCANPIX

har skaffet mig en bedre statistik end mine to nabolæger. Herpaa kan jeg selvfølgelig ikke gi noget bestemt svar. Jeg skal kun oplyse, at, naar jeg har foretaget aarelatning, har jeg altid samtidig forordnet cognac. Paa den anden side har jeg for barn, paa hvem jeg aldrig har foretaget aarelatning, forordnet cognac. Begge behandlingsmaater staar for mig som gavnlige.

Brønnø i november 1909.